

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

a keretmegelőlekezés ügyviteli rendjéről szóló Kancellári Utasításhoz

Az egyetem, illetve egyes szervezeti egységeinek likviditásával és a tartalékolás elégséges szintjével kapcsolatos kérdések időről-időre felmerülnek. Az elmúlt években a bankszámlaegyenleg napi átlagos állománya éves átlagban 9-12 Mrd Ft volt, ugyanakkor több olyan szervezeti egység van, amely jövőbeli bevételei reményében jelentős mértékben és tartósan belső „hitelek” költséget, ezek nélkül aktuális kifizetéseit nem tudja teljesíteni. Jogosan felmerülő kérdés, hogy melyek azok az esetek és mi az a szint, amelyekben, illetve ameddig az egyetem meghitelezheti az egyes szervezetek költségeit, továbbá melyek azok az esetek, amelyekben nem az egyetemnek, hanem a kisebb, informáltabb közösségnek kell vállalnia a hitelezés terheit.

A megelőlegezések döntően pályázati célúak, az elmúlt években a pályázati célú megelőlegezett keretek összege 1-2 Mrd Ft között ingadozott, azaz ekkora volt az egyes szervezeti egységeknél rendelkezésre álló keretösszeg, amelyet a szervezeti egységek úgy költhettek el, hogy a kiadást fedező bevétel (pályázati támogatás) csak jóval a kifizetést követően érkezett meg az egyetem bankszámlájára. Ez a szituáció minden esetben kizárólag nagyon erős visszafizetési garanciákkal alátámasztott belső „hitelfelvétel” mellett jöhet(ett) létre. Ezt egyes karokon kiegészítette az ún. karon belüli megelőlegezés rendszere, mely esetekben konkrét kari tartalékok álltak az átmeneti kölcsönök mögött.

A központi megelőlegezések jelenlegi rendszerét az egyetem bankszámlájának magas likviditása, az átlagosan rendelkezésre álló bankszámlaegyenleg szintje teszi lehetővé. Abban a nem várt esetben, ha az egyetem bevételei drasztikusan lecsökkennének, miközben a kiadási szint változatlan maradna, a bankszámlaegyenleg és vele együtt a likviditási szint is súlyosan lecsökkenne. Tehát a bankszámla likviditásával fedezett központi megelőlegezések rendszere rendkívül érzékeny a külső környezet változásaira, a gazdálkodási folyamatok alakulására.

De fordítva is igaz, a jelentős megelőlegezés állomány az egyetem likviditását is veszélyeztetheti, ugyanis a megelőlegezett keretek valójában várt, de még be nem folyt bevételekre kiadott keretek.¹ A támogatónál ragadt összegeket az egyetem követelésként nem tudja faktoráltatni, így az egyetem csak abban bízhat, hogy a támogatási szerződésekben foglalt összegeket a támogató mihamarabb átutalja. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a belső szereplők a pályázatban vállalt feladataikat maradéktalanul és határidőre teljesítsék, az elszámolásokban, ellenőrzésekben közreműködjenek.²

Miután az egyetem likviditási szintje nem teszi lehetővé a vég nélküli megelőlegezést, abban is döntésre kell jutni, hogy melyek azok az esetek, amelyekben az egyetemnek, és melyek azok az esetek, amelyekben a szűkebb, informáltabb kari közösségnek kell biztosítania a megelőlegezést az ún. gazdálkodó egység által adott megelőlegezés rendszerében.

¹ Annak érdekében, hogy az egyetem szervezeti egységei soha ne költhessék túl az egyetem rendelkezésére álló pénzeszköz állományt, a belső költségvetésben minden évfordulóra vonatkozóan le kell vezetni a keret-bankszámla egyezőségét, azaz be kell mutatni azt, hogy a bankszámlán lévő pénz mely szervezeti egységet illeti. Az egyezőség érdekében a szervezeti egységek a megelőlegezett keret összegével csökkentett szabad keret összegéig résztulajdonosai a bankszámlaegyenlegnek.

² Mindezt úgy, hogy a kifizetések már megtörténtek, egyes kulcsszereplők az egyetemről időközben eltávoztak, ami adott esetben megnehezítheti a támogatással való elszámolást, a megelőlegezések visszafizetését.

A vonatkozó belső szabályozás alapján pályázati célú megelőlegezést mindeztáig csak a pályázati előleget nem biztosító ún. utófinanszírozású projektekhez lehetett igénybe venni. Ez a szabályozás a pályázati előleget biztosító projektek esetében több alkalommal nehezen kezelhető helyzeteket teremtett. A 2015. évi költségvetésben hangsúlyosan jelent meg a saját bevételek növelésének szükségessége. A központi megelőlegezésekre vonatkozó jelen utasítás célja többek között az, hogy egy jól meghatározott mértékig segítse a pályázat orientált kari egységeket abban, hogy tetszőleges (nem csak utófinanszírozású!) pályázati konstrukció esetén igényelhessenek előleget. Ezzel támogatva olyan pályázati konstrukciók megvalósulását is, amelyek a múltban a belső források hiányában esetlegesen elmaradtak.

A kari pályázatokra kijelölésre kerülő megelőlegezési limit felett további megelőlegezésekre kizárólag a karon belül lesz lehetőség, a korábban kialakított technikai megoldásoknak megfelelően. Megemlítjük, hogy néhány kar immár kettő és fél éve működteti az ún. takarékszámra rendszert (ennek szabályait szenátusi határozattal megerősítve), amivel az esetlegesen fellépő likviditási problémák kezelésére karokon átívelő lehetőségek is adóttak a rendszerben résztvevők számára.

Fontos továbbá hangsúlyozni, hogy a központi egyetemi megelőlegezés biztosítása nem jelenti azt, hogy a pályázatot menedzselő szervezeti egység és karának válláról összegyetemi szintre tevődnek át a pályázat eredményes megvalósításának és a pályázati bevételek tényleges realizálásának kockázatai. Továbbra is a pályázatot gondozó szervezeti egység és a pályázatot befogadó kar kell visszafizesse a megelőlegezett összeget akkor, ha a támogatás összege mégsem érkezik meg az egyetem bankszámlájára, vagy megérkezik ugyan, de valamely okból vissza kell azt fizetnünk.

Fontos az is, hogy a pályázatot gondozó szervezeti egység a központi megelőlegezés biztosítása mellett is köteles minden szükséges intézkedést (pl. ütemterv szerinti megvalósítás, előrehaladási jelentések időben történő összeállítása, szakmai és pénzügyi beszámolók, elszámolási jelentések határidőben történő benyújtása, hiánypótlási felhívások határidőre történő teljesítése) megtenni annak érdekében, hogy a projekt az ütemtervnek megfelelően folyjon és a támogatói kifizetések az egyetem bankszámlájára ütemesen beérkezzenek. Szervezeti vagy projektszemélyzeti mulasztások miatt be nem érkezett, vagy késve beérkezett támogatások esetén a központi egyetemi megelőlegezés felülvizsgálható, visszavonható.

Külön felhívjuk a pályázók és szervezeti egységek figyelmét arra, hogy a konzorciumban megvalósított pályázatok további speciális kockázatokat hordoznak abból a szempontból, hogy a konzorciumi partnerre és pénzügyi helyzetére, tevékenységére és döntéseire korlátozott az egyetem ráhatása. Az eddigi egyetemi tapasztalatok alapján nem zárható ki olyan esetnek az előfordulása, amikor az egyetemi szervezeti egység konzorciumi tagként minden feladatát határidőben és megfelelő színvonalon teljesíti, a kiadásokkal elszámol, az elszámolás elfogadásra kerül, akár a támogatási összeg is beérkezik, de utóbb mégis inkasszálja a támogató az egyetemi számláról a támogatás összegét és kamatait azért, mert a konzorcium más tagja nem teljesítette kedvezményezett kötelezettségeit, és így a projektcél elérése megghiúsul. A támogatási szerződésekben a konzorciumok tagjaira több esetben előírt egyetemleges kötelezettség okán pedig még az sem zárható ki, hogy a BME szervezeti egységgel szemben lép fel a támogató szervezet, hogy helyt kell állnia a mulasztó konzorciumi partner helyett is, a saját kötelezettségein felül. **Vagyis a konzorciumi partnerek megválasztásában különösen alapos körültekintést javaslunk.**

4/2015. (V. 14.) számú Kancellári Utasítás

az egyetemi központi keretmegelőlegezés ügyviteli rendjéről

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Kancellárja a keretmegelőlegezés ügyviteli rendjét a Költségvetési Szabályzatban (továbbiakban: Szabályzat) foglaltak figyelembevételével az alábbiak szerint szabályozza:

1.§

A megelőlegezett keret fogalma

- (1) A jelen utasításban foglalt feltételekkel az arra jogosult szervezeti egységek számára az alábbiak szerint keretmegelőlegezés nyújtható, dokumentáltan az utasítás szerinti jogcímeken várható bevételek terhére. Az így rendelkezésre bocsájtott keretet megelőlegezett keretnek nevezzük.

2.§

A keretmegelőlegezés típusai

- (1) Az egyetemi központi keretmegelőlegezésre (a továbbiakban: keretmegelőlegezésre) az alábbi esetekben kerülhet sor:
 - a) pályázatok támogatói előleggel nem fedezett kiadásainak fedezete;
 - b) nem kari általános és létesítmény alrendszeri szervezeti egységek esetén még nem beérkezett, de „szerződés szerint” beérkező (állami vagy saját) bevételek átmeneti pótlására;
 - c) a nem kari létesítmény alrendszer belső költségvetésben tételesen is szereplő nagyobb központi beruházásai miatt tárgyévén túlnyúlóan is adható, legfeljebb évi 600 M Ft értékig;
 - d) a hallgatói alrendszerbe a hallgatói normatív támogatásból, valamint a különjárási és vizsgaismétlési díjból befolyó költségvetési támogatásnak a Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság részére történő rendelkezésre állása előtt, annak terhére felmerülő kiadások fedezete;
 - e) a Szabályzat szerint egyetemi szintű pályázatok szervezeti egységeket megillető kereteinek megelőlegezése.
- (2) A fentiek felül megelőlegezésnek minősül a pályázatok esetében a szállító részére támogató által közvetlenül teljesítendő kiadások (szállítói finanszírozás) témaszámon történő kimutatása. (Ezen keretek a teljesítést követően kerülnek visszavonásra.)

3.§

Keretmegelőlegezés engedélyezési jogkör gyakorlása

- (1) Az egyetem által megelőlegezett keretre vonatkozó igénylést az Általános Kancellárhelyetteshez kell benyújtani a szervezeti egység és az átfogó szervezeti egység vezetőjének aláírásával ellátott, ezen utasítás mellékletében található nyomtatványok felhasználásával.

- (2) Az Általános Kancellárhelyettes a döntéshez szükséges adatokat és információkat begyűjti, és a 4.§-ban rögzítettek figyelembevételével dönt.
- (3) A 2.§ (1) a) pontjában definiált pályázati megelőlegezés esetén, az aláírt igényléshez csatolni kell a témaszámmal és szervezeti egység kóddal ellátott költségtervet és – a visszafizetésre vonatkozó, átfogó szervezeti egység vezetője által is aláírt – kötelezettségvállalási nyilatkozatot.
- (4) A 2.§ (1) b)-c) pontjaiban definiált eseteket az Egyetem tárgyévi belső költségvetésében, az év közben felmerülő esetekben pedig a részidőszaki beszámolóiban fel kell tüntetni. A megelőlegezést a konkrét költségvetési hely/tétel megjelölésével kell az érintett szervezeti egység vezetőjének igényelnie. Az igénylés menete megegyezik az (1) és (2) pontban leírtakkal.
- (5) A 2.§ (1) d) pontjában definiált esetben a Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság igazgatója jogosult az igénylés benyújtására. Az igényléshez csatolni kell a különjárási és vizsgaismétlési díjak várható befolyásának ütemezéséről szóló tervet (amelyet a belső költségvetés is tartalmaz), továbbá az átmenetileg megelőlegezéssel fedezett kiadások ütemezésére vonatkozó tervet.
- (6) A 2. § (1) e) pontban foglalt esetben a megelőlegezést a Kancellár jogosult engedélyezni.

4.§

Pályázati megelőlegezések mérlegelési elvei

- (1) A megelőlegezés szervezeti egység által igényelt összegének elbírálásakor a 3.§-ban rögzített döntéshozó az alábbiak mérlegelésével dönt:
 - a) Alátámasztja-e a projekt költségterve és ütemterve az egyetemi megelőlegezés iránti igényt?
 - b) Egyeznek-e a projekt pénzügyi beszámolói az elektronikus könyveléssel, azaz várható-e, hogy a támogató alapvető okok miatt nem utasítja el a kifizetési kérelmek teljesítését?
 - c) Megtett-e az érintett szervezeti egység mindent annak érdekében, hogy a kifizetési kérelmeket a támogató teljesítse? Ennek keretében azt kell mérlegelni, hogy az érintett szervezeti egység:
 - a projekt elszámolásait és a kifizetési kérelmeit – a Kancellária Pénzügyi és Számviteli Igazgatóság EU és Hazai Pályázatok Pénzügyi Elszámolása Osztály szakterületi munkatársaival előzetesen egyeztetett módon – határidőre benyújtotta, a hiánypótlásokat teljesítette;
 - élt-e a projektben azokkal a lehetőségekkel (például rezsielszámolás), amelyek a szervezeti egység felhasználható szabad forrásait növelhették;
 - d) A projekt adott fázisában legfeljebb annyi előleg adható, amennyi:
 - az arányos önrészen felül, a projekt következő elszámolásához, de legfeljebb a tárgyévi továbbműködéshez feltétlenül szükséges, és
 - a témaszámon lévő szabad keret felett szükséges még a projekt továbbviteléhez, és
 - a költségtervben lévő kifizetési jogcímek szerint még indokolt, és
 - a már adott előleggel egybeszámítva sem lépi túl a projekt érvényes költségtervében jogcímenként meghatározott értékeket, és
 - a már a kar számára adott pályázati előlegekkel egybeszámítva nem haladja meg a kar 6.§ (1) bekezdésben rögzített keretösszegét.
 - e) A projekt kiadásai fedezhetőek-e a projekt témaszámáról felszabadítható egyéb keretekkel?
- (2) A mérlegelés eredményeképpen a döntéshozó a megelőlegezés szervezeti egység által igényelt összegét:
 - a) változatlan összegben jóváhagyhatja;

- b) csökkentett összegben hagyhatja jóvá (ekkor a jogcímek szerinti bontást a Kancellária Pénzügyi és Számviteli Igazgatóságának EU és Hazai Pályázatok Elszámolási Osztálya az érintett szervezeti egységgel egyezteti);
 - c) indoklással elutasíthatja.
- (3) A megelőlegezett keret az arányos pályázati önrész (saját forrás) témaszámba történő biztosítása után kerül fel a témaszámba.
 - (4) A keretmegelőlegzés legfeljebb olyan időtartamra szólóan adható, amely időszak alatt – a támogatási szerződésben rögzítettek szerint – alapos okkal várható, hogy a támogatás az egyetemre beérkezik.
 - (5) Amennyiben a megelőlegzés elbírálásához a projekt pénzügyi helyzetére vonatkozó, Kancellária Pénzügyi és Számviteli Igazgatóság EU és Hazai Pályázatok Pénzügyi Elszámolása Osztály által igényelt szükséges anyagokat, információkat (pl. támogatási szerződés, szerződésmódosítások, költségterv-módosítások, pályázati beszámolók (PEJ-ek), kifizetési kérelmek, hiánypótlási levelezések, stb.) a szervezeti egység nem bocsátja rendelkezésre, megelőlegzés nem adható.

5.§

A megelőlegzés visszatérítésének módja

- (1) A megelőlegzés visszatérítése történhet:
 - a) Automatikusan – az adott témaszámba beérkezett bevétel beérkezésekor vagy a költségvetésben jóváhagyott keret felvitelével egyidejűleg a Kancellária Monitoring és Kontrolling Igazgatóság visszavonja a megelőlegezett keretet. Ez esetben nem szükséges a keretátadó-átvevő nyomtatvány kiállítása.
 - b) Keretátadással – amennyiben az adott témaszámba valamilyen okból az igénylés során megadott és legfeljebb kétszer módosított visszafizetési határidőt követő 180. nap végéig sem érkezik be a bevétel.
 - c) Az érintett átfogó szervezeti egység következő évi belső költségvetési támogatási keretének csökkentésével – amennyiben az előző pontban rögzített határidőt követően az átfogó szervezeti egység a megelőlegzés összegét keretátadással nem rendezni.
- (2) A visszafizetési határidő vagy módosított visszafizetési határidő lejáratát követő 30 napon belül a Kancellária Monitoring és Kontrolling Igazgatóságnak a keretmegelőlegzésben részesített kötelezettségvállalót írásban fel kell szólítani a megelőlegezett keretek rendezésére.
- (3) Amennyiben a kötelezettségvállaló a felszólítást követő 30 napon belül nem ad írásos magyarázatot a teljesítés elmaradásának okáról, akkor a projektre további megelőlegzés nem adható, és az eddig megelőlegezett keret visszavételéről a megelőlegzést engedélyező vezető egyedi döntéssel köteles gondoskodni (pl. tanszéki vagy kari saját források szabad keretének bevonása által).

6.§

Záró rendelkezések

- (1) Figyelembe véve a Szabályzatban rögzített számítási szabályokat, a karok és a kari szervezeti egységek által az 1.§ a) pontban rögzített pályázatok megvalósításához biztosított központi megelőlegzés maximális állománya 2015-ben 3 Mrd Ft-ban kerül megállapításra.

Az egyes karok rendelkezésére bocsájtható megelőlegezés állományának nagysága 2015-ben az alábbi:

	Központi pályázati megelőlegezés kari állományának maximuma 2015-ben*	Kiadott megelőlegezés (2015.03.31.)	Részesedés az összes kari megelőlegezésből (2015.03.31.)	A karra számított maximális megelőlegezés arányában (2015.03.31.)
Építőmérnöki Kar	547 538	32 018	1,9%	5,8%
Gépészmérnöki Kar	610 960	119 467	7,3%	19,6%
Építészmérnöki Kar	272 436	0	0,0%	0,0%
Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar	407 985	322 864	19,7%	79,1%
Villamosmérnöki és Informatikai Kar	1 033 438	745 936	45,4%	72,2%
Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar	379 657	192 273	11,7%	50,6%
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (TK-val, NYI-vel)	903 258	30 266	1,8%	3,4%
Természettudományi Kar (NTI-vel)	441 200	200 186	12,2%	45,4%
Összesen (kiadható 3 Mrd Ft)	4 596 471	1 643 011	100,0%	35,7%

* A Kari állomány maximuma = (2015. évi belső költségvetési támogatás x 0,2) + (2014. évi saját bevétel x 0,3)

- (2) Az egyes karok rendelkezésére bocsájtható központi pályázati megelőlegezés állomány adott évre vonatkozó maximumának összege az adott évre szóló belső költségvetésben kerül elfogadásra.
- (3) A fentiekben meghatározott eljárási rendet jelen utasítás aláírását követő megelőlegezési döntések esetében kell alkalmazni.
- (4) A megelőlegezés rendszerével kapcsolatos nyilvántartásokat, kimutatásokat a Kancellária Monitoring és Kontrolling igazgatóság vezeti. A nyilvántartásnak a megelőlegezés típusára és az igénylő szervezeti egységre, továbbá a megelőlegezés lejáratára vonatkozó részletezettséggel kell elkészülnie, valamint el kell tudni különíteni a már módosított visszatérítési határidővel rendelkező projekteket.
- (5) A kiadott és még kiadható pályázati megelőlegezés állományáról a Kancellária Monitoring és Kontrolling Igazgatóság a karok vezetését havi rendszerességgel kiadott riportjával tájékoztatja.
- (6) Az Utasítást a Kancellária Monitoring és Kontrolling Igazgatóság gondozza.

Budapest, 2015. május 14.

Barta-Eke Gyula
kancellár

12

Megelőlekezés igénylés

Igénylő szervezet neve:
 kódja:

Az igénylés típusa (az utasítás 2.§ szerint):

a) Pályázati támogatásra	☐	(költségtervet és kötelezettségvállalási nyilatkozatot kell csatolni)
b) Nem kari „szerződés szerinti” bevételek pótlására	☐	(az indoklásban a belső költségvetés vonatkozó részére kell hivatkozni)
c) Központi beruházás éven túlnyúló kiadásaira	☐	(az indoklásban a belső költségvetés vonatkozó részére kell hivatkozni)
d) HSZI egyes kiadásainak fedezetére	☐	(KED-ek várható befolyásának ütemezését, továbbá az átmenetileg megelőlegezéssel fedezett kiadások ütemezésére vonatkozó tervet kell csatolni)

Igényelt előleg összege:Ft

Ebből:

személyi juttatás:Ft
 munkaadót terhelő járulék:Ft
 dologi:Ft
 beruházás, felújítás:Ft
 rezsitérítés:Ft

A visszatérítés várható időpontja(i), összege(i):

.....évhónapFt
évhónapFt

Témavezető neve:
 telefonszáma:
 e-mail címe:

A szerződés azonosító száma:
 egyetemi témaszáma:
 egyetemi forráskódja:

A szerződő fél neve:

Indoklás:

Budapest, 20.....

.....
 Szervezeti egység vezető

.....
 Átfogó szervezeti egység vezető

**Kötelezettségvállalási nyilatkozat
(pályázati megelőlegezés esetén)**

.....szervezeti egység
kötelezettséget vállal arra, hogy a azonosító számú
szerződésben, illetveszámon elfogadott pályázatban vállalt feladatokat elvégzi és a
pályázathoz vagy a működési célra megelőlegezett összeget az Egyetemnek visszatéríti.

Amennyiben valamilyen okból a visszatérítési kötelezettségnek határidőre, illetve az azt követő
felszólításra sem tennénk eleget, akkor elfogadjuk a szervezeti, illetve az átfogó szervezeti
egységünkre vonatkozó, Kancellári Utasításban meghatározott eljárást.

Budapest, 20.....

.....
Szervezeti egység vezető

.....
Átfogó szervezeti egység vezető

